

ב"ה ב' בשלה תרע"ג לפ"ק

לכבוד ידידנו ה"ה הרה"צ לממשלת החורב
והיראה החו"צ צהרי תורה יקר רוח איש
תבונה החסיד המפוי וכו' כש"ח מוה"ר משה
רוד ג"י אבדק"ק טשימפא יע"א.

אחדש"ת כמשפט מודעת זאת אשר יקרת מכתבו עם
הפדיון הכולל הגיעני לנכון ועלתי שיאמרו
צבור כל חמשה ספרים תהלים בלי שום הפסק ב"פ בשבוע
באשמורת היינו ביום ב' ובעש"ק ואחרי גמר כל החמשה
ספרים תהלים יאמרו הי"ה, ואני תפלה שהש"ח יעזור
רפואה שלימה לכל החולים שבמהרה יתרפאו כולם
והבריאים יתמידו בריאותם ויגללו מכל מיני חולאים
ומקרים ופגעים רעים ח"י ויזכרו אך עוז כה"י.

ומה שהקשה במו"ה על הש"ך סימן קע"ז סקל"ג, לק"מ
דגם כוונת הש"ך היא כהמצי"ט והשש"ה דיגרון
נחייז נו חיקף אחר תשרי משום קנס ומה שממתין עד
סוף חשון הוא רק הארכת זמן, והרא"י שלא כתב שאם
לא יפרע עד סוף חשון יתחייב ס"ו רק אם לא אפרע עד
סוף תשרי וכו', וכן הבין הרב שערי דיעה הנדפס בס"ס
שער משפט בסעיף י"ח, ומה"ט כתב שם להלדיק דעת
העו"ז דבדרך מקח מותר לגמרי כיון שגם בדרך הלוואה
הוא רק דרבנן עיי"ש והדבר פשוט.

והנני צוה ידידו דושת"ה בלוג"ה המלפפה לישועה

הק' יצחק אייזיק

תשובת המחבר

שוכ"ט אל מעכ"ק הרב הגאון המובהק לי"ס"ע
צו"ק פ"ה וכו' כקש"ח מוה"ר יצחק אייזיק
ווייס שליט"א (זנוקל"ה) האבדק"ק ספינקא
י"א.

מכתב דברי קדשו הגיעני וכו' ובמה שכתב ליישב דברי
הש"ך, ומחמת שלענ"ד לא זדקו דבריו צוה אשיב
ע"ז ואומר הנה צודאי בפשיטות משמעות דברי הש"ך
ס"ק ל"ג נראה דכוונתו כן היא ע"ד זה אם התנה עמו
וכתב בשטר לשלם עד סוף תשרי ואם לא ישלם סוף
תשרי ודאי נתחייב תומ"י בהקנס ואפילו אם יראה לשלם
יום א' אח"כ מ"מ כבר נתחייב בהקנס אבל מ"מ גם
לאידך גיסא הרויח והאריך לו הזמן לשלם עד סוף חשון,
וגם אם יראה ליקח ממנו קודם סוף חשון אינו מחויב
לשלם לו הרצית הקנס השש"ה דיגרון, דהן אמר כי נתחייב
תומ"י בקנס סוף חשון ואפילו אם יראה הלוה לשלם הסי'
דיגרון אז מ"מ לא נפטר מהקנס אבל מ"מ גם המלוה
נתחייב לו להמתין לו עד סוף חשון ואם לא א"מ לשלם
לו השש"ה רוי"כ קנס זה כוונת הש"ך, וא"כ אזולא לי'
מה שבי' הדרג"ק להצ"ר מדלא כי' שאם לא ישלם סוף
חשון, ובאמת נתחייב בהקנס עוד סוף תשרי, וכן הבין
הערך שי' שם ולעיל (בתשובה הקודמת) הארכתני צוה

בס"ד. וכן אמר כי במצי"ט לכאורה ג"כ משמע כן אבל
המדקדק היטב צלשון המצי"ט יראה דס"ל בהסכמת
אחרונים בסימן ק"ס הנ"ל דכה"ג הוי רצית קלוזה שבי'
שלא כי' שאם לא ישלם סוף תשרי שיתן לו ו' פרחים על
ג"ח שימתין לו יותר ב' פרחים לכל חודש וכו' ומשמע
אפילו אם נתחייב הקנס סוף תשרי מ"מ אם אינו נותן
לו ה' פרחים רק על תנאי שימתין יותר ג"ח אסור, ואין
לדחוק ולומר דוקא אם כתב לו ב' פרחים לכל חודש
דהוי כמו שכתב הש"ך קודם שקצב לשבוע, דזה אינו
מכמה טעמים א' דגם הש"ך כתב דדעת המצי"ט דגם
צקצ"ל לשבוע ל"ה רק אצק רצית, ועוד דוקא לכל שבוע אבל
שם שבי' בשטר ו' פרחים יותר סתם ובשטר לא כי' ב' פרחים
לכל חודש רק ו' פרחים לג"ח וגם זה לא כי' בהדיא
וכנ"ל והוי כמו שבי' לו שאם לא יפרע ס' סוף
חשון יפרע ס"ו סוף כסלו או כמו בסעיף י"ח לחצי שנה
וכ"מ שהבין כן גם צבאה"ט וח"א וש"ח דברי הש"ך.
והנה בדברי הש"ך ס"ק ל"ו נתלכטו בו מאוד האחרונים
ז"ל, והדיון שבסעיף י"ח מקורו מהריב"ש מוצא
בצ"י, וב"ח פירש בו דוקא בכה"ג שאם לא ישלם לו
לחצי שנה נתחייב לו הקנס תומ"י לשלם לו לחצי שנה
אבל אם התנה שאם לא יתן לו הסחורה לחצי שנה יתן
לו מאה לסוף השנה דלא כיון דמחויב להמתין לו עוד
חצי שנה הוי רצית גמור והע"ז ס"ק כ"ג השיג עליו
וכתב דזה היחר גמור הוא כיון דנתחייב בהקנס מיד
לא הוי אגר נטר דחו אין מרויח כלום במה שממתין לו
עיי"ש. וזהו גם דברי העו"ז ל"ע אי כוונתו דוקא צאם
אין ממתין לו רק הקנס שרי אבל אם ממתין לו גם הקרן
הקרן אסור, או דכוונתו דגם אם ממתין לו עם הקרן
מותר כיון דעכ"פ הקנס כבר נתחייב לו, ואפשר לדחוק
ולהעמיס בדברי העו"ז שני הפירושים, ויותר נראה דגם
אם ממתין לו עם הקרן מ"מ שרי לעו"ז וקנס ל"ד, וכן
משמע משו"ע הרב בתניא סח"י ה' רצית שהבין כן בעו"ז
דאל"כ מה משיג על הצ"ח דצקנס לצד גם להצ"ח שרי
עיי"ש, והש"ך כפ"מ שהבין השער דיעה בדבריו כוונתו
היא דאין רא"י כלל מריב"ש מ"מ מסתבר דברי הצ"ח
ואזיל לטעמו צס"ק ל"ג דצבאה"ג הוי רצית גמור וה"ג
הכא וע"ז כתב השע"ד דמסתבר לו כעו"ז ונראה לו דברי
העו"ז מטעם דגם המצי"ט לא כתב רק דהוי כמו רצית
מוקדמת ודרך מקח שרי לגמרי וע"ש בשער"ד ומשמע שם
מדבריו שהשיג על הש"ך דלא העתיק יפה לדברי המצי"ט,
דלהמצי"ט ל"ה רק רצית מוקדמת וא"כ בדרך מקח שרי
לגמרי ולהש"ך הוי רצית גמור מדרבנן ואסור אפילו בדרך
מקח, עיין שם בשער דיעה סימן ק"ס ס"ד וסעיף ח"י.
אבל לא זכיתי להבין בעניי דע"ק ולא ירדתי לסוף דעתו
מכמה טעמים, חדא דהוא הבין דכוונת הש"ך דר"ל רצית
גמור מדרבנן וז"ל כי הלא הש"ך עלמו ס"ק ל"ג כתב
דמשמע דעת המחבר ורמ"א שם סע"ז דהוי ר"ק מה"ח
ושם אינו מצוהר כן כלל בדבריהם ורק מה שכתבו דהוי
"רצית גמור" ומשמע לי' לש"ך ז"ל דר"ל ר"ק מה"ח וכ"מ
בצ"י שם וא"כ ה"ה ה"ג צס"ק ל"ו דכתב "רצית גמור"

ר"ל מה"ת וכו' צ"ח עיי"ש. ועוד קשה לשער דיעה ממנ"פ צמה מיירי אי בהתנה עמו צהדיא שמחויב להמחין לו עוד חלי שנה ואם יקח ממנו המעות קודם לא יתחייב בקנס כמו שמשמע שם צ"ח ורק שגם אם ירצה לפרוע לו הסחורה יום אי אחר חלי השנה מ"מ כבר נתחייב בהקנס אז, ועכ"פ גם הלוקח המלוה נתחייב להמחין לו עוד חלי שנה גם בהקדן, דכלל נתחייב להמחין רק הקנס לצד משמע דלכ"ע שרי א"כ כה"ג איך כתב השער דיעה דנראה לו כעו"ז הלא צעלמו כתב צסימן ק"ס וקס"ו כהלחם רב ושאר אחרונים דכה"ג הוי רבית קלואה מה"ח וכנ"ל דגם דרך מתנה וקנס ורבית מוקדמת אסור כה"ג מה"ח, ואי מיירי שלא התנה כן ורק שמחייב לשלם לו לחלי שנה הקנס וקדן ורק שהאריך והרויח לו זמן עד שנה שלימה עוד חלי שנה מזמן הראשון לא מתורה חיוב רק מתורה נדבה ואפילו אי לא ימתין לו מ"מ כבר נתחייב לו בקנס א"כ מה כי נראה כעו"ז חדא דגם הצ"ח והש"ך לא אסרו כה"ג עיי"ש, ועוד דהלא העו"ז כתב להחיר אפילו אם לריך להמחין עם הקדן ג"כ כמבואר בדבריו וצחניא סמ"ו עיי"ש. וגם צחניא אין הכרח איך מפרש כוונת הש"ך ועו"ז ורק דמשמע דמפרש דעו"ז מחיר גם צריך להמחין עם כל הקדן, והש"ך כתב לחלק אם לריך להמחין צהקדן אסור כהצ"ח וצהקנס לחוד שרי עיי"ש. וכן צחכמת אדם כלל קל"צ סי"ג כתב לפרש כן ולחלק צאם המחין עם הקנס לצד שרי ועם הקדן אסור עיי"ש, וצחכ"ט שם צ"ג מה דעתו צזה דא"ל כלל להעמים כן צהש"ך מש"כ לחלק בין פ"י צהדיא ומתנה צפירוש להמחין לו אסור וצסחם מותר כעו"ז דהלא העו"ז מחיר אפילו התנה צהדיא וצ"ח לא אסר רק צהתנה, ואפ"ל ג"כ החילוק הנ"ל בין ממחין עם הקנס לצד שרי חלל אם לריך ומחויב להמחין גם עם הקדן אסור עיי"ש, חלל כ"ז הוא דוחק צלשון הש"ך.

ויותר נראה כמש"כ צחור"ד ס"ק ח"י וכ"כ צהגה"י אמרי צרוך דכל האחרונים כתבו דע"ס הוא צש"ך ונ"ל דהיתר גמור הוא עיי"ש. וח"ל צחור"ד ור"ל דהריצ"ש לא אמר רק שהחיוב חל על מקח ומ"מ אם עשו שימחין לו הקנס היתר גמור הוא עכ"ל ור"ל דגם הצ"ח לא אסר רק צהתנה צהדיא עמו שימחין לו גם עם הקדן והש"ך ס"ל כעו"ז דגם כה"ג שרי, ואזיל הש"ך לשיטתו צס"ק ל"ג דס"ל דגם אם מתנה צהדיא להמחין עם הקדן עוד זמן אחר מ"מ צדרך הלוואה לא אסור רק מדרצן ור"ל רק הערמת רבית כמש"כ צח"א הנ"ל ס"ד צהג"ה עיי"ש, וא"כ ממילא צדרך מקח צס"ק ל"ו היתר גמור הוא כמ"ש צש"ך ס"ק ל"ה עיי"ש, ומש"כ הקנס לאו דוקא ור"ל הכל, וכמו דבעו"ז וחניא סמ"ו כתב ג"כ הקנס ועכ"ל דכוונתם גם עם הקדן ה"ג צחור"ד ל"ל כן, וכוונת הריצ"ש אינו רק תומ"י צחלי שנה חל החיוב על המקח חלל לעולם גם אם מתנה עמו להמחין שרי.

ובתשובת חשורה ש"י ח"א סימן רנ"ד כתב על צחור"ד דדבריו הם מגומגמים, ונהפוך הוא דדבריו כנים ואמתיים, ודברי החש"י הנ"ל מגומגמים דכתב שם

צאם לריך ג"כ להמחין עם הקדן לכ"ע אסור וליחא לעו"ז וש"ך שרי וכן מש"כ צהגר"א וחור"ד פקפקו צדן זה, לא מלאחי צהגר"א וגם צחור"ד כתב ליישב זה ע"כ לפי הש"ך ועו"ז שרי צידון דיד"י. וצדרכ"ה סימן קע"ז סח"י העתיק דבריו ולא חלי ולא הרגיש כלל צכ"ז. וכן מש"כ על צחור"ד דכתב דע"ס הוא צש"ך, וכתב הוא דסבר הפירוש צש"ך דאינו מחויב להמחין רק עם הקנס ע"כ כתב דהיתר גמור הוא, וצחמת א"ל לע"ס דכוונת הש"ך דמחויב להמחין גם עם הקדן ע"כ רבית גמור הוא, וש"כ הציא צש"ס הסמ"ע דכה"ג ל"ה רק הערמת רבית וכתב משום צדרך מקח ע"ש ושלל כדת כתב על צחור"ד. **והנה** צגוף הדבר נראה שצח"א הנ"ל פירש כן דברי הש"ך ואמנם מ"מ אינו מספיק דא"כ צמה השיג הש"ך על הצ"ח וגם משמעות דברי הש"ך ל"מ כן כמש"כ לעיל דיותר נראה דברי צחור"ד ואח"י וס"ל הפירוש צש"ך דלא כדרכ"ה ורק אפילו אם מתנה עם הקדן מ"מ שרי וכן נמי משמע דעת הסמ"ע ואין תח"י כעת, ועכ"פ צזה נפשט הספק שנסחפקחי לעיל אי ממחין צהקנס אי הוי ג"כ רבית ומכאן משמע דשרי להמחין עם הקנס, ועכ"פ משמע דעת הצ"ח כחש"י לחם רב ושער דיעה ושא"ח צסימן ק"ס דאסור אם מתנה צפירוש ע"מ כן אפילו צמוקדמת, ולעו"ז וש"ך וסמ"ע שרי, ולח"א וחניא וצכ"ט ושער דיעה משמע דאסור כה"ג, ועכ"פ י"ל דגם הגהות אש"י צפא"י סימן ד' דמחיר גם צמתנה ע"מ להלות צרבית מוקדמת הנ"ל ומוצא צשער דעה צסימן קס"ז צסוסי ס"ל כהאחרונים הנ"ל ואפ"ל דכג"א ס"ל כרמז"ס דכל שלא קלץ צשעת מחן מעות ל"ה רבית קלואה עיי"ש, ולכמצי"ע סימן נ"א לריך שיהי הקליזה צשעת מחן מעות חרווייכו ציחד וצלא"ה שרי וא"כ שם ל"ה הקליזה צשעת נתינה ול"ה ר"ק מה"ח וס"ל כרמז"ס וכמצי"ע וצדרכ"ה הציא דהעיקר צצ"ח הנ"ל עיי"ש וכן משמע לכאורה צחניא סימן מ"ו מ"ז מ"ח שהסכים לזה עיי"ש שז"ע אי הוי מה"ח או מדרצן ומ"מ להלכה ל"ע צזה.

והנני צזה ידיו הדושש"ה צלונ"ח וכו' כתפלכ

למשה דוד הוא הקטן אד"ס לע"ו

הק' משה דוד אסטרייכער

אצדק"ק משימפא יל"ו

סימן סה

עוד בענין הג"ה

וש"כ קבלתי מכתב מש"כ כה"ג דומ"ץ ממיידאן יל"ו שחי צספיקא ובראו לו שם מכתבי והוא עיין ומלא ליישב ע"כ לוח לו הגה"ק הנ"ל להשיב לו וכן עשה וכתב

לי משם בפקודת הרב חסדק וזה אשר חזרתי וזה שבחתי
לו, קבלתי מכתבו וראיתי שירד להליל דברי הרה"ק ולא
לנעני"ד מכ"ט בס"ד.

(א) **בזה** שכתב מע"כ והאריך ליישב קושיותי על הש"ך
מסימן ק"ס הנ"ל ולחלק ילא דבסימן ק"ס
מתנה בפירוש דאינו נותן רק ע"מ כן שילוח לו ואם לא
אינו נותן לו משא"כ בסימן קע"ז שנותן לו בלא"ה בחזרת
קגם שנתחייב מיד שלא שילם לו סוף תשרי וא"כ אינו
נותן בחזרת אגר נטר משום דמוכרה בלא"ה ליתן לו
הקגם וכו'. הנה ע"ז גופא אנו דנין דודאי מודה אני
לפניך באם הוא נתחייב לו בלא"ה אינו דומה לשם, ורק
ע"ז תמכתי דכלל מלשון זה שהציא רבינו הש"ך ז"ל
באם אינו נותן סוף תשרי ס' יתן סוף חשון ס"ו מלשון זה
אינו מוכח כי נתחייב מיד הקגם בלא"ה אפילו אם לא
ימתין לו כלל, ואדרבא מלשון זה משמע דוקא אם ימתין
לו עד סוף חשון חייב ליתן ס"ו אבל אם לא יראה המלוה
להמתין עד סוף חשון אינו חייב לו ס"ו, ובשלמא המצ"ע
גופא שפיר כתב דשם כתוב בלשון השער באם לא ישלם
תשרי ס' חייב ליתן ס"ו בקנין ובצועה בב"ה וכו' ע"כ
מלשון זה שפיר משמע דחומ"י נתחייב ליתן לו ס"ו סוף
תשרי וא"כ י"ל דאח"כ נתחייב בקנין חדש וכו' כמו רבית
מוקדמת כמש"כ שם המצ"ע עיי"ש, אבל לא באופן שכתב
בש"ך שאם לא ישלם תשרי ס' יתן חשון ס"ו שאין במשמע
בלשון הזה שנתחייב לו חומ"י שנימא שאח"כ הוא קנין
חדש כמצ"ע עיי"ש, ואדרבא עפי משמע שאין כאן שום
קנין חדש ורק שאין כאן שום חיוז עד חשון כנ"ל זה
חדא, ועוד מש"כ מע"כ לדמות זה למש"כ השער דיעב
ושא"ה בסימן ק"ס באם לא מתנה ע"מ להלות לו וגם
באם לא ילוהו נותן לו המתנה, וה"נ בלא"ה נתחייב לו
בקגם ורק גם המלוה ממתין לו וכו', נראה למי דומה יותר
מע"כ מדמה ל"י למתנה, ולעני"ד אינו דומה כלל בשלמא
במתנה אינו מחויב כלל להלות לו ולהמתין לו ע"כ ל"ה
אגר נטר ל"י משא"כ כאן בני"ד שגם ע"ז המלוה נתחייב
להמתין לו חודש א' וא"כ הוי אגר נטר ל"י, מלבד מה
שכ' לעיל דלא נתחייב כלל בקגם עד סוף חשון, אלא אפילו
נתחייב בקגם סוף תשרי מ"מ כיון שגם המלוה נתחייב
להמתין לו א"כ חו לא דמי כלל למתנה, ששם במתנה אין
כאן שום חיוז כלל משא"כ כאן יש חיוז ממלוה ללוה
להמתין לו ע"כ מסתבר יותר לדמותו לאם מתנה בפירוש
שנותן לו מתנה ע"מ כן שילוח לו או ימתין לו ובאם לא
אינו נותן לו המתנה דגם כאן הוי חיוז כמו שם. וזה דלא
כמש"כ מע"כ ח"ל ומה לי אם הלוה נתחייב ע"י שלא
פרע בזמנו ורק המלוה נתרצה ע"ז ונתחייב בבארכה
הזמן ומה לי אם הלוה נותן צין כך וצין כך כוונתו
שיגמול עמו ג"כ וילוהו דל"ה רק רבית מוקדמת, דודאי
שני ושני עוצא ציוניהם דשם אין כאן שום חיוז להמתין
משא"כ בני"ד יש כאן חיוז להמתין ומרחק רב ציוניהם
כמוזן הא לא דמי אלא לרישא כנ"ל ודו"ק.

(ג) **כתב** שתמכתי על השפ"ד שהבין בלשון הש"ך
רבית גמור ר"ל מדרכן, וכלל קודם כתב

הש"ך בעלמו דלשון רבית גמור משמע מה"ת, וכתב דזה
נכלל בלשון השפ"ד שכתב ודברי הש"ך מגומגמים וגם
זה בכלל. זה ליתא דלמה לו לפרש כן ולדחוק כן בדבריו
בחנם ושום א' מהאחרונים לא פירש כן ואין להאריך בזה.
(ג) **כתב** דהשפ"ד מייירי שמתחייב להמתין לו ומ"מ דומה
למתנה משום דכבר נתחייב בקגם בלא"ה

כנ"ל, כ"כ לעיל דל"ד כלל דשם לא נתחייב כלל המלוה
ול"ה אגר נטר ובני"ד נתחייב המלוה וכו' אגר נטר. וכי
אח"כ ז"ל איך השיא דעת המצ"ע לדבר שלא עלה על
דעתו מעולם וכו' ובפ"י מצואר שם דה"י תנאי ציוניהם
שהרי קאי על לשון השער שמוצא בשאלה ושם מצואר
דבחזרת חיוז נתחייב וכו'. והנה כבר העתקתי לעיל
לשון המצ"ע ואעתיק לו בקצרה עוד הפעם דא"מ כלל
זה בכתביו, דבשאלה כ' אם לא יפרע סוף תשרי מחויב
ליתומים קגם בק"ס ובצועה וכו' ויהי מחויב לפרוע
לו ס"ו סוף ו"ח וכו' הנה לא כתב לשון שמשמע שיהי
המלוה מחויב להמתין ורק שהלוה מחויב לשלם עד ג"ה,
ואדרבא כתב בלשון שחייב חומ"י סוף תשרי ס"ו קגם
ואח"כ כתב ג"כ ודייק ושנה ושלם כ"פ כיון שכ' בלשון
השער שמתחייב לשלם סוף תשרי ואם לאו יתן סוף תשרי
ס"ו קגם בק"ס ובצועה וכו' הוי דרך קגם כההיא דרשב"א
הנ"ל ושם מייירי באופן שנתחייב חומ"י ולא ימתין כלל,
וכתב עוד וא"כ ל"ה אגר נטר שלא יאמר שאם לא יפרע
לסוף תשרי שיתן לו ו' פרחים על ג"ה שימתין לו אחר
צ' פרחים לכל חודש אלא על שלא פרע סוף תשרי נתן
ו' פרחים דרך קגם והמתנת ג"ה הוא תנאי חדש ובחנם
ממתין לו הג"ה וכו' ברבית קלוגה מפני שנתחייב ו'
פריחם קגם על שלא פרע בזמנו סוף תשרי ממתין לו
ג"ה והאריכו לו הזמן וכו' עכ"ל, עכ"פ מכל הנ"ל משמע
דלא ה"י חיוז ממלוה ללוה כלל להמתין לו ג"ה וא"כ
אדרבא מה זה לשון תנאי חדש הלא כ' באותו שטר ממש
ומה שייך כאן תנאי חדש הלא הוא תוך כדי דיבור וע"כ
דר"ל דודאי אם ה"י כאן תנאי בלשון חיוז ודאי הוי אגר
נטר ורק שלא ה"י כאן שום תנאי ולשון חיוז ואדרבא כבר
נתחייב חומ"י בקגם בלא"ה צין כך וב"כ ואינו חייב
להמתין לו כלל ורק שבה תנאי חדש כלומר שזה אינו
מתנאי הלוה והמתנה ורק בחנם ממתין לו ובחזרת
נדבה נדבה ל"י והתנה שימתין לו ואינו תלוי כלל בקגם
כי לא כתב שם שום עיקר תנאי ממלוה ללוה להמתין
רק מלוה למלוה לשלם לו עיי"ש שדקדק כן ע"כ שרי
ול"ה רק כר"ק משא"כ בני"ד שנתחייב להמתין לו וכו'
תנאי בזה.

והנה כבר כתבתי בס"ד דבש"ך ס"ק ל"ו יש כמה
פירושים. (א) דעת השפ"ד שם שס"ל כוונת הש"ך
דס"ל הגם כי אין רא"י מהריב"ש מ"מ דינא הכי עיי"ש,
ואפ"ל כן גם כוונת הרב צתניא עיי"ש. (ב) דעת החו"ד
וכי' אמרי צדוק שכ' דהסכמת אחרונים דע"ס נפל בש"ך
ור"ל היתר גמור הוא וכ"כ בס"ד לעיל בסימן הקודם
דכ"נ דהש"ך לעעמי' אזיל ס"ק ל"ג ומסתבר לומר כן.
(ג) דעת הבכ"ע שם דמשמע דס"ל הפירוש בש"ך לחלק